

aan de gemeenteraad
onderwerp Raadsmemo - overzicht m.b.t. taakstelling Gemeenschappelijke regelingen 2026
van het college van burgemeester en wethouders
datum 20 mei 2025
zaaknummer 1459768

memo

Samenvatting

Op 18 juni 2025 behandelt de raad de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen en besluit een zienswijze in te dienen en de financiële gevolgen te verwerken in de gemeentelijke begroting 2026–2029. De voorliggende begrotingen bevatten zowel de toegepaste indexatie als de ingevulde bezuinigingsopdrachten. Omdat niet alle gemeenschappelijke regelingen op gelijke wijze uitvoering konden geven aan deze opdrachten, is een samenvattend overzicht van gerealiseerde bezuinigingspercentages opgesteld om de raad een helder en vergelijkbaar inzicht te bieden. Rondom de begroting hebben we scherp in beeld wat het betekent voor de begroting van Gouda.

Doel

De raad samenvattend informeren over de omvang van de bezuinigingen zoals verwerkt in de aangeleverde begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen voor 2026.

Aanleiding

Vanaf 2026 is de groei van het gemeentefonds gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Deze wijziging leidt tot een aanzienlijke daling van het gemeentefonds in dat jaar, ook wel aangeduid als het "ravijnjaar". De totale korting bedraagt circa 2,3 miljard euro, wat neerkomt op ongeveer 5,2% van het gemeentefonds. Hoewel het Rijk extra middelen beschikbaar stelt, waaronder een cumulatief bedrag van 3 miljard euro voor de periode 2025–2027 ter ondersteuning van jeugdzorg en om de terugval in 2026 te dempen, blijft er een aanzienlijk financieel tekort voor gemeenten bestaan. Voor Gouda betekent dit een verslechtering van de financiële positie, ondanks de getroffen compenserende maatregelen.

De gemeenschappelijke regelingen vormen een substantieel onderdeel van de gemeentebegroting (circa 8%). De gemeenschappelijke regelingen zijn daarom in december gevraagd een bijdrage te leveren aan de bezuinigingsopgaven waar veel gemeenten voor staan. Het college heeft op 10 december 2024 de financiële kaders voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld en besloten om een richtinggevende bezuinigingsopdracht van 6% op te leggen aan de GR'en, als gevolg van de krimp van het gemeentefonds.

De mate van bezuinigingen die wordt voorgesteld zijn verschillend. Het college constateert dat de regelingen in hun aard verschillen, en in de historie van eerdere bezuinigingen etc. Het verschil in nu voorgestelde bezuinigingen is daar wat het college betreft een logische reflectie van. Wel stelt het college in de zienswijzen bij alle GR'en voor om te blijven zoeken naar mogelijkheden om de taakuitvoering efficiënter te maken.

Aanvullende informatie

In de aangeleverde stukken bij de behandeling van de begrotingen 2026 is de invulling van de bezuinigingsopdrachten toegelicht. De effecten zijn daarbij zowel in euro's als in percentages weergegeven. In de bijlage zijn alle percentages opgenomen, met een beknopte samenvatting van de toelichtingen uit de stukken.

Bijlagen(n): - Overzicht van de bezuinigingspercentages van de GR-en in 2026 - inclusief toelichtingen uit de collegevoorstellen.